

Аб дзеянні атамнай радыяцыі

Выступленне кіраўніка дэлегацыі Беларускай ССР К. В. КІСЯЛЁВА на пасяджэнні Палітычнага камітэта 6 снежня 1958 года

Пан старшыня!

Панове дэлегаты!

Мы пачалі абмеркаванне важнага даклада навуковага камітэта ААН аб дзеянні атамнай радыяцыі, а таксама даклада генеральнага сакратара ААН аб ўмацаванні і расшырэнні навуковай дзейнасці ў галіне дзеяння атамнай радыяцыі. Як вядома, Генеральная Асамблея ў сваім рашэнні ад 3 снежня 1955 года даручыла камітату вучоных 15 краін вывучыць і збіраць розныя радыёлагічныя звесткі, прадстаўленыя дзяржавамі—членамі ААН. На думку нашай дэлегацыі, навуковы камітэт, у асноўным, справіўся са сваёй задачай. У яго дакладзе з дадаткамі, якія налічвае сотні старонак, абагульнена велізарная колькасць навуковых матэрыялаў сабраных з многіх краін свету.

Пытанне аб дзеянні атамнай радыяцыі, аб яе ўплыве на чалавека і навакольнае асяроддзе мае надаённую цікавасць для народаў усяго свету. Грамадства ўсіх краін выказвае законную трывогу ў сувязі з той небяспёкай, якая параджаецца гонкай ядзерных узбраенняў і павелічэннем радыёактыўнасці, выклікаемым эксперыментальнымі выбухамі атамных і вадародных бомб. Ужо даказана, што атамная радыяцыя не ведае геаграфічных або палітычных межаў, яна не робіць розніцы па-

грозу ўсяму насельніцтву зямнога шара. Бясспрэчна, спыненне эксперыментальных выбухаў атамных і вадародных бомб значна палепшыла б міжнародную абстаноўку і адкрыла б шляхі да новых намаганняў у справе ўмацавання міру. Генеральная Асамблея не можа і не павінна прайсці міма звароту ў Арганізацыю Аб'яднаных Нацый больш чым 9 тысяч вучоных з розных краін свету. Гэта зварот атрымалі ўсе дэлегацыі Генеральнай Асамблеі павінна прыслухацца да папярэдзяльнага боласу вучоных усяго свету.

Даклад навуковага камітэта 15 краін поўнасьцю пацвярджае вывады 9 тысяч вучоных, выкладзеных ў звароце да ААН. У дакладзе камітэта ўказваецца, што «Радыёактыўнае забруджванне навакольнага асяроддзя ў выніку выбухаў ядзернай зброі вядзе да ўсё ўзрастаючага павышэння светлых узроўняў радыяцыі. Гэта звязана з новымі і ў значнай ступені невядомымі небяспёкамі для цяперашніх і будучых пакаленняў. Гэтыя небяспекі па сваёй прыродзе знаходзяцца па-за кантролем апраменьваемых людзей». На думку камітэта, найбольш шкоднымі для чалавека элементамі выпадзення з'яўляюцца стронцыі-90 і цэзій-137. Гэтыя радыёізатопы могуць пранікаць у арганізм чалавека з удыхаемым паветрам і асабліва з ежай, у выніку паглы-

кіраваны на тое, каб даказаць бяспёку і неабходнасць працягу выпрабаванняў ядзернай зброі для стварэння так званых «чыстых» атамных бомб, якім яны адводзяць шырокае поле ўжывання ў будучым. Трэба сказаць, што прыклейваць ярлык «чыстая» атамнай бомбе, здольнай забіць мільёны людзей, значыць здэкавацца з чалавецтва.

Прыхільнікі працягу ядзерных выпрабаванняў, заручыўшыся «навуковай падтрымкай» некаторых амерыканскіх і англійскіх вучоных, будуць зноў імкнуцца пераменіць небяспёку атамнай радыяцыі з тым, каб перашкодзіць Генеральнай Асамблеі прыняць дзейсныя меры па вырашэнню аднаго з найбольш актуальных міжнародных пытанняў—спынення выпрабаванняў атамнай і вадароднай зброі. Між тым, навейшыя навуковыя даныя аб уплыве атамнай радыяцыі гавораць зусім аб іншым. Англійскі навукова-даследчы савет медыцыны заявіў, што калі ў арганізмах на зямлі будзе выяўлена 11 адзінак стронцыя-90, то гэта будзе з'яўляцца небяспёкай для жыцця людзей. 12 амерыканскіх вучоных адкрыта заявілі, што, калі выпрабаванні вадародных і атамных бомб будуць працягвацца ў такім жа тэмпе, як да гэтага часу, то праз некалькі год колькасць стронцыя-90 дасягне нават 25 адзінак. Гэ-

З поўным тэкстам дакумента можна азнаёміцца ў бібліятэцы